

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esztendőnkön reggel.
 Előfizetési ár:
 negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
 hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
 a kiadóhivatal
 mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A cseléd-törvényről.

A cselédekről és mezei munkásokról szóló 1876. XIII. t. c. az életbe léptetése óta sok panasz volt okozója és régi közóhajtság már, hogy ez a törvény mielőbb megfelelően módosíttassék.

Húsz éve bár, hogy e sokban hibás törvény életbe lépett: a módosítás sürgős volta csak az alföldi szociálista mozgalmakkal kezdett aktuálissá lenni. Az 1895. évi gazdakongresszus vetette fel először egész határozott formában a törvény-módosítás elkerülhetlen voltát és megjelölte e módosításnak irányelveit is.

Ennek és az alföldi munkás-szociálistusnak tulajdonítható, hogy a minisztériumnak egyik programját képezi a cseléd-törvény revíziója, mely irányban az első lépés azzal történt, hogy vármegyénk volt, és Békésvármegyének a jelenben is főispánját, Tallián Déldát bízták meg az új cseléd-törvény javaslatának kidolgozásával, mely a tárgyalás alapjául ki is lett tűzve.

A javaslatot a minisztérium elküldte a gazdasági egyleteknek, mint szakköröknek, ezek véleményét is kikérve, a gazdaközönséget oly közelről érintő ügyben.

Alkalmunk volt Tallián főispán munkáját végiglapozni és tartozunk neki az elismeréssel, hogy érdemes munkát végzett, mely a további tárgyalás alapjául elfogadható: de bizonyos az is, hogy a tervezeten kitesztek, miszerint az a békésmegyei mezei munkás-szociálistus hatása alatt készült és így egyoldalúvá vált, amennyiben a legesekélyebb alkalommal is beavatkozást biztosít a közigazgatási hatóságnak s mástól meg túlszigorú a gazdával szemben.

A közigazgatásnak ez a lépteny nyomon való beavatkozása a cseléd-ügyekbe pedig éppen nem kívánatos, mert ez fölösleges gyámkodással és természetesen a telek fölös zaklatásával is jár.

A gazdával szemben alkalmazott szigorú intézkedések indokoltak lehetnek egyes, a szociálistus mételeyével megromlott vidékeken, de nem alkalmazhatók törvényszerű általánosságban az egész országra.

Ezenkívül a többekben még két irányban eshetik a törvényjavaslat tervezete kifogás alá. Az egyik az, hogy a gazdasági belső cselédeket a cseléd-törvényből kihagyja, a másik meg, hogy az 1876. évi törvény 2. §-át, mely a cselédet a gazda és családja háznépének tagjának tekinti, — mellőzi és helyébe a merev szerződéses vi-

szonyt állítja, mely a szerződő feleknek egyenjogúságot biztosít.

A belső cselédeknek a külső cselédektől való elválasztása gyakorlatilag kivihetetlen és olyan terhes intézkedés volna a gazdára nézve, mely az ugy is cselédmizériákkal küzködő helyzetet valósággal tűrhetlenné tenné. Ugyanez áll a javaslat másik felfogásáról is, mely a cselédet és gazdát, mereven szerződő felekül akarja szembeállítani, ami azt eredményezné, hogy a cseléd és gazda közti viszony a mainál is lazább válnék.

A törvényhozásnak pedig épp ennek az ellenkezője kell, hogy feladatát képezze. S különösen végzetes hiba volna társadalmi szempontból, ha a cseléd, a gazda által ma gyakorolható házi fegyelem alól elvonatnék és ezzel a kenyéradójával teljesen egyenjogúvá tételnék.

E részben tehát okvetlenül fent kell tartani a törvény-módosításban is, a ma életben levő törvény 45. §-át, meg a gazdának házi fegyelmi jogát biztosítja.

De egyébként is sokszerű módosításra szorul még a törvény-tervezet.

Igy például, a tervezet csak a nagyobb gazdaságokban veli kötelezőnek azt, hogy a gazda minden szolgálatba lépő cselédnek bérlevelet adjon az illetmények és járandóság

TÁRCA.

Szerelmi program.

Elhagytuk egymást, szép kisasszony,
 Hisz tudja jól, egy csúf napon.
 Szegény szívemnek fűt a válas,
 De nem sokáig, mondhatom.
 Ön jobbra ment, én balra mentem,
 Mosolygott ön és én — nevettem...
 És most már híre-hamva sincs
 Szívemben önnök, drága kincs!

Kíváncsi rája szép kisasszony,
 Hogy mit teszek majd ezután?
 Ha majd — mint mondja — érett észszel
 Nem dallok önről oly bután.
 Hogy mit teszek majd? — Furcsa kérdés!
 Halomra szerzem a babért és
 Hódítok egyre szíveket.
 Csak egyre ezt, mást nem lehet!

Jön majd címre, szép kisasszony,
 Sok édes, illatos levél,
 A melyben számos kis leányka
 Igaz szerelméről regél...
 És én majd szörnyű buzgalommal
 Elbánok e levélhalommal,

Szerelmes minden válaszom,
 Örvend majd sok kis lány azon.

Es újabb választ, szép kisasszony,
 Mig irnak drága kis kezek:
 En addig a redakcióban
 Unalmas munkát végezok
 Es munkaközben, hébe-korba
 A válaszok megjönnek sorba — — —
 Majd randevukat is kapok...
 Egy napra legalább hatot!

... Ez volna tervem, szép kisasszony,
 Nos, mit szól hozzá, szép e terv?
 Szívemben nem lesz banat terhe,
 Szerelmem nem lesz már keserv...
 S ha mind beválik, mit reméltem,
 Boldog leszen majd földi létem,
 Most egy hiányzik még csupán —
 A sok szerelmes kis leány.

Vermes Ernő.

Az obsitos.

Az állomáson senki se várta. Igaz, nem is tudhatták megérkezését, mert két héttel előbb szabadságolták, mintsem a három év kitelt. Mekkora lesz a meglepetés, ha majd otthon benyit a szobába, mint katonaviselt,

harcedzett ember. Hiszen Göntér András ott szolgálta a királyt — azaz a reglement szerint a császárt — Boszniában, hol bár a megszállott tartományok régén békességben vannak, mégis úgy érzi magát a katoná, mint ellenséges földön. Most, hogy az „urlauber” kemény, szabályos lépésben faluja felé tartott, különös érzés fogta el. Ugy rémlett neki, mintha lelkének egy részét, s talán a legbecesebbet, messze, messze országban hagyta volna el, s most az idegenből maga is mint idegen kerülne haza.

A mint a nyárfá szegélyezte úton egyre közeledett szülőhelyéhez, egyre sápadtabb lesz a leszálló nap ragyogása, mely ószi sugarát szétárasztotta a róna fölött. Ime a falu első háza, a hosszú útca, melynek másik végén áll szüleinek a háza. Alig, hogy változott valami. Ott a mellékcúcn ugyan egy sor ház ujjonnan van cserepezve, bizonyosan a tűz hamvasztotta el a szalmafüdelet. Emitt meg új boltot nyitottak. A név, mely a cég-tablán van, azonban nem hangzik ismeretlenül, többen is viselik a helységben. Különbözik mind a régi. A fák a templom előtt, a plébánia mohlepte fala, az iskola, a kopott városháza, — minden a régi, alig hogy valami új jött hozzá, talán egykét vizkó vagy

pontos kitüntetésével, s hogy a cseléd köteles legyen e bérlevél másolatát az illetékes községi előjárásnak beszovaltatni; — holott a bérletmennyek fölött sűrűn előforduló perek kívánatosak teszik, hogy e részben kis és nagy gazdaság közt különbség ne legyen.

A természetben kiszolgáltató élelmészre nézve szintén hiányos a Tallián-féle tervezet, mert szinte étlapszerűen sorolja fel, hogyan és hányszor naponta kell ezt az élelmézt kiszolgáltató, holott sokkal egyszerűbb, ha ott, hol ilyen élelmész kötelezettségével történik a cseléd-felfogadás, a cseléd kívánságára ez élelmész mikéntje a bérlevélben lesz szigorúan s esetről-esetre megállapítva.

Ugyancsak módosításra szorul a Tallián-féle tervezet a részben is, hogy a természetben való járandóságok súlyának megállapítását a törvényhatóság első tisztviselőjére bizza, holott sokkal praktikusabb, ha a közigazgatási bizottság állapítja meg p. minden év szept. közepéig, milyen súlyos gabonát köteles a gazda bérletmennyben kiszolgáltató.

A cselédlakások tekintetében egészen mellőzendők a törvénytervezetben foglalt szigorú megszorítások, miután e lakások közegészségügyi ellenőrzése úgy is kötelessége a közig. hatóságoknak.

Módosításra szorul a tervezetnek a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó része is, amennyiben nem tesz kivételt a gazda közvetlen szolgálatára felfogadott és a többi cselédesség közt, holott e kettő részben okvetlen más-más elbírálás alá veendő.

Kihagyja a tervező a mai cseléd-törvénynek azt a helyes intézkedését a javaslatból, melyszerint, hol ennek ellenkezője világosan ki nem köttetett, a cseléd beszégetése egy évre értelmezendő. Ez tehát bentha-

gyandó volna a módosított törvényben is; valamint hogy intézkedést kell tartalmaznia a törvénynek az írást is, hogy — amely esetekben ennek ellenkezője a szegődményes szerződésében kikötte nincsen, a szolgálati év január 1-vel kezdődik és december 31-vel végződik.

Ami a felmondási időt illeti, a tervezet ezt 15 napban véli megállapíthatni, holott ez úgy a gazda, mint a cseléd szempontjából rövid terminus. E helyett éves cselédeknel inkább megfelel a gyakorlati követelményeknek, hogy a szerződés minden oly esetben hallgatag továbbra is fentállónak tekintessék, hol a felmondás, két hónappal annak lejártá előtt, meg nem történt.

A kifogásainkat ezekben felsorolva, illő, hogy a törvényjavaslat tervezetének előnyeivel is foglalkozunk. Ilyen jó oldala a tervezetnek az, mely kötelezővé kívánja tenni, hogy aratók és részesek csakis igazoló jegyekkel legyenek felfogadhatók, ami megakadályozná azt, hogy egyes munkáscsoportok — egyazon időben valamely magasabb részt ígérő gazdához szegődhessenek el, mikor másfelé már lekötötték magukat; továbbá törvös a tervezet az az intézkedés is, hogy a törvényhatóságoknak joga legyen szükség esetén a napszámberéket rendeletileg is szabályozni.

A csongrádmezei gazdasági egyesület, — melyhez a tervezet véleményadás végett szintén megküldött, a közel jövőben teendő azt beható megfontolás tárgyává és talán nem végeztünk fölös munkát, mikor az itt elmondottakra hívjuk fel az egyesület választmányának figyelmét.

Közigazgatási bizottság. Rövidke ülése volt a f. hó 17-én délelőtt, vármegyei közigazgatási bizottságának. Az ülésen, a távollévő főispán helyett Cs a t ő Zsigmond dr. alispán elnökelt és annak legnagyobb

vegye el a Lidikéjét. Mert Magyarországból származott oda a bosnyákok közé, hát leginkább valami dolgos magyar embert szeretett volna vejeének. S hogy szomorkodott a leány, mikor búcsúzott tőle, mikor nehéz szívvel maga tanácsolta neki, verje ki fejéből, irtsa ki lelkéből ezt a szerelmet, noha ő is érzi, viszonozza egész lelkével. Hej, tiltotta ezt a szerelmet a becsület.

Híszon ő otthon le van kötve, van felesége. Es bár ez a házasság oltár előtt még nem kapta meg az áldást, azért mégis csak házasság. Eligérektek ők a pap előtt, András meg a szomszédnak, Kaszás Nagy Jánosnak a lánya, Maris és az eljegyzési lakomán hivatalos volt a fél falu. A Maris aztán hozzájuk költözött, s azóta ott lakik náluk; Andrisnak az édesanyja őt a menyének szólítja és az egész falu Gontérnének nevezi. Ez a frigy azért, mert a Honvédelmi minisztérium nem akart beiegyezni és a papnak nem szabad őket összedadni, míg leszolgálja a három évet, ez a frigy azért mégis csak szent. Nem hagyhatja el Andris a feleségét, hanem vissza kell térnie hozzá, bármilyen neheze is essék neki, még nehezebbre, mint annak a pár levélnek az írása, amelyben néha-néha életjelt adott magáról. És most, bár lelkének

részét a mezőrendőri kihágási ügyekben hozott 1-ső fokú ítéletek ellen benyújtott föllebezések elbírálása vette igénybe.

Ezek a mezőrendőri ügyek rengeteg munkát kezdenek adni a közigazgatási hatóságoknak, aminek oka jórészt abban található, hogy sem a mezőőrök, sem pedig az ítélezni hivatott 1-ső fokú hatóságok mindegyike nincsenek ma még tisztában azzal: vajon mely mezőrendőri kihágások büntetendők törvény szerint, hivatalból és melyek csupán magánvádra.

Igy most is megtörtént, hogy néhány 1-ső fokú ítéletet éppen az okon kellett feloldani, mert az illetőknek terhére rótt büntetendő esekelmény voltaképpen csak magánpanaszos feljelentése alapján torolható meg; az illető esetekben pedig magánpanaszos egyáltalán nem is volt.

A többi mezőrendőri kihágásban a törvény szigora lett kellő mértékben alkalmazva, ami különben szükséges is azért, hogy végre a közönség rászokjék a törvény tiszteletére s az idegen legyen respektálására.

A közigazgatási előadmányok közt ezúttal különben felemlítésre méltó egy se fordult elő és az ezek után következett szakelőadmányok közt is érdekesebb csupán a tanfelügyelő az a bejelentése volt, hogy a közoktatásügyi miniszter vármegyénket is felhívta egy népoktatásügyi történeti bizottság alakítására és a népoktatásügyi monográfia megírására.

A tanfelügyelő indítványának elfogadásával, a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy felhívja a megyebeli összes iskola-fentartó felekezeteiket és közsegeket, a közoktatásügyre, a közmivédelemre vonatkozó összes adatoknak még ez évben leendő betérjesztésére, melyek a tanfelügyelőnek majdan a végbéli adatnak ki, hogy ezek alapján tegyen javaslatot a népoktatásügyi monográfia megírására.

E monográfia megírását a tanfelügyelő úgy tervezi, hogy a beérkező adatok a vármegye monográfiáját író volt főispánunk: Zsilinszky Mihály államtitkárnak oly

vaskereszt a temetőben, más alig változott. Az emberek is, akik útközben köszöntik és kezét szorítanak vele, ugyanazt az ábrázatot viselik, mint három év előtt. És a szíve összeszorult, mert elgondolkodott, hogy ő maga bezzeg megváltozott: visszatér ugyan szülőházába, de más érzelmekkel, mint azt három év előtt elhagyta.

Mert hosszú sor ám a három év. A mint félretolta az egyszerű földszintes házban a rezeszt, mely a kiüncsét pótolta, megállt egy pillanatra. Szokatlan felindulás vett erőt rajta, melynek izgalmaiban egy pillanat alatt újra átélte a távolban töltött hosszú időt. A sajnárgatást az «abrikung» első heteiben. Aztán, mert ha paraszt suhanc volt is, de nem sült paraszt, lassanként megkedvelte a kapitány. Hogy megkapta az első csillagot, s végre, hogy léptették elő káplárnak. S a fehéreslédek hogy nézték jó szemmel, mert bizony helyre egy legény Andris, a' bizony.

Kínálkozott is a szerencse, és csak ő rajta mult, hogy beházasodhatott volna szép vagyonkába. Mert a kántinéros gyönyörűség kis leánya, ott Tuzlán, a Lidike fulig szerelmes lett beléje. Egyetlen gyermeke volt az öregnek, aki már alig bírta egyedül ellátni üzletét és eleget példázott neki, hogy

javát ott hagyta annál a kislánynál Tuzlában, haza is tért, amint megkívánja a becsület.

Térdével egyet lökött az ajtón és belépett. Az udvarban nem volt senki, de mikor a konyhába lépett, édes anyja nézett rá elámultan, s egy boldog kiáltással keblére szoritotta váratlanul megjött fiát. Előkerült az apja is, meg a többi háznép, és áradó üdvözléssel, kérdésekkel fogadták a hazaérkezettet. Azonban

— De hol a Maris? kérdezte András, mikor sorra csókolgatta rokonait és kezét fogott egyikkel is, másikkal is.

— A Maris . . . a Maris . . . hebegték zavartan, míg végre az anyja neki bátorodott:

— Ne vedd szivedre, édes fiam, biz a Maris elment. Elhagyott az téged; nem érdemes, hogy rajja még gondolj.

— Bizony ne gondolj vele, szólt az apja, kapsz te még más asszonyt, szebbet, jobbat. Habár nem akarom mondani, hogy épen rossz volt. De hát anyád és ő nehezen fértek össze. Mikor aztán hazakerült az unokaöccse, a János, s apjától átvette a kovácsüzletet, hát bizony egymáson felejtették a szemüket. Volt is perpatvar e miatt, míg egy szép napon fogta magát az asszony és visszaköltözött szüleihez

felhívással adatának ki, hogy azok felhasználásával, a monográfiába olvassa bele e népoktatásügyi monográfiát is.

A bizottság ülése déle véget ért.

Arment. társ. gyűlések.

A körös-tisza-marosi ármentesítő társulat a f. hó 12-én központi választmányi, az ezt követő napon, 13-án pedig rendes éves közgyűlést tartott Hm.-Vásárhelyen, Károlyi Tibor gróf társulati elnök elnöklése alatt.

E gyűléseken az ártéri birtokosság ezúttal nem valami nagy érdeklődéssel vett részt, ami bizonyos mértékben talán már annak tudandó be, hogy az embereket inkább elfoglalják — a képviselőválasztások idején, a politikai élet izgalmai.

Dacára ennek azonban, különösen az ártéri adó teherviselése tekintetében, úgy a központi választmány ülésén valamint a közgyűlésen egy nagy lépés történt, ez adóteher igazságosabb, egyenletesebb megoszlása tekintetében.

Nevezetesen belátták azt és nem is csak ma, a társulat ügyeinek intézői, hogy a földadó katasztert venni alapul az ártéri adókörvásokhoz, igaztalan dolog és hogy ezt az alapot mással kell helyettesíteni, ahogy a belvízrendezés ügyét a társulat egész vonalán teljesen megoldották.

Minthogy pedig a jövő év folyamán kiépülnek már az összes belvízvezető csatornák, — a munka befejeztével új osztályozást és becselést eszközölnek, mely aztán az ártéri adóteher-viselés alapjául fog szolgálni. E célnak mielőbb való elérése tekintetéből központi választmány és közgyűlés készségesen szavazták meg a társulati igazgatóságának a belvízcsatorna-hálózat teljes kiépítésére vonatkozó összes terveit s javaslatait; valamint hozzájárultak ahhoz is, hogy a midszent-apátfalvi szakasz területén a belvíztől mentesített területek újraosztályozása már is eszközöltessék, mely munkálat teljesítésére egy 11 tagú bizottságot választottak.

A központi választmány ülése, tudvalevően leginkább csak előkészítője, javaslataival ellátója a közgyűlés elé kerülő ügyeknek s ezáltal ebben az ülésben két ügy fölött fejlődött ki behatóbb eszmecsere.

Az egyik ügy volt Garzó Imre elnök az az indítványa, hogy jövőre névze a belvíz szabályozási költségeket hagyják ki a rendes éves költségvetésből és az eddig kiépített belvízvezető-csatornák költségeit is térítsék vissza az érdekelt birtokok a tár-

sulat pénztárába. Ezt az álláspontot, természetesen első sorban az indítványtevő védte meg kimerítő előterjesztéssel s pártolták: Baksa Lajos és Endrey Gyula dr., kik különösen azt hangsúlyozták, hogy a mai teherviselés aránytalanul kedvezőtlenebb a fensiki birtokosokra, mint a tulajdonképeni mély ártérben levőkre.

Az indítvány ellen pedig Fekete Márton főigazgató, Füzesséry Kálmán, Bíró Elek főmérnök és Novák József szóltak, erős érvekkel védelmezve a kataszteri bizottság álláspontját, mely a Garzó-féle indítvány mellőzését javasolja az okon, hogy a belvízszabályozás névze főlegesen az időközi leszámolás, miután a belvízszabályozás teljes befejeztével új osztályozás lesz, melynek következtében a szabályozási költségek megtérülnek. A hátralevő belvízcsatornák építési költsége pedig igenis felveendő ezután is a költségvetésbe, miután az eddigi csatorna-építések költségei is ez úton nyertek fedezetet. — A nagy többség erre Garzó indítványát elveti.

A másik beható eszmecsere a társulati tisztviselők nyugdíjszabályzata fölött fejtett ki.

E nyugdíjszabályzatot az előző közgyűlés letárgyalta és el is fogadta, úgy azonban, hogy függőben hagyta a kérdést: mi módon fognak a társulati tisztviselők és alkalmazottak a nyugdíjalaphoz hozzájárulni?

Főlebbezés folytán a nyugdíj-szabályzat felkerült a földmivelségi miniszterhez, aki most, a társulathoz intézett leiratában előre is jelzi, hogy az árvesz éveknek a nyugdíj-igénybe kétszeresen leendő beszámítást nem fogja jóváhagyni, de mielőtt általában döntene a kérdésben, felhívja a társulatot: határozzon a nyugdíj-alap és a tisztviselők s alkalmazottak hozzájárulási módja fölött.

A nyugdíjügyi bizottság javaslatát, mely szerint a nyugdíj-alap abból a 94,628 frt 07 kr.-ből alakíttassék meg, melyet a tisztviselők kölcsön tartálékálpájából a miniszter a társulathoz, — mint azt megillető összeget — átengedett és a tisztviselők ez alaphoz, az állami tisztviselőknél szokásos módon, vagyis évi fizetésük egyharmadának gyszermindenkora — és fizetés-javítás, rangemelkedés esetén pedig, a javult fizetési összeg szintén egyharmadával járuljanak hozzá, — Baksa Lajos dr. és Endrey Gyula dr. ellenkező felszólalásai dacára, a választmány nagy többsége elfogadta és e két ügy a választmány határozati javaslata szellemében nyert megoldást, a másnap tartott közgyűlés határozataival is.

Egyebekben a közgyűlés határozatai:

törte; a Lidikével kinálkozó jó szerencsét bolond becsületességével elszalasztotta... Fajdalmasan felkiáltott:

— Hát miért nem írtátok meg nekem mindjárt? Hadd lettem volna boldog a magam módja szerint...

— Jaj, fiam Andris — szólt az édes-anya csititgatva, cirógatva az elbúsult legényt; — dehogyan vettem volna a lelkemre, hogy elepedj ott a messzi országban! Gondoltam: felesztendő mulva hazajössz, itt-hon valamennyien megvigasztalunk, elegen vagyunk hozzá, a kik szeretünk...

Andrisnak erre felszikkadnak a könnyei. — Édesanyám! apám! — szólt — jól tette Maris a mit tett, áldani is fogom érte, ha... ha jókor megy a levelem Tuzlába.

Nyugodtan papírt, tollat, tentát kért, derűs arccal irt levelet Boszniába, meg megszakitva Lidike dicséretével. Mire az írást elvégezte, mégis aggodalmasan felsőhajtott. Ez a szívből szakadt sóhaj beillett volna imádságnak is: olyan vigasztaló szeretettel és áhítatos óhajzással gondolt el mindnyájan a kérőbe ment levélről: Uram Istenem, add, hogy ne elkésve érkezék oda...

P.—s.

ból még kiemelendőknek tartjuk a következőket:

A nagyfai 89. számú tiszai átmetszéssel párhuzamosan emelendő töltésnek áthelyezési költségeit megosztották s az által mentesített területre névze, Pallavicini Sándor őrgroffal kötött egyezséget jóváhagyták.

Elhatározták a midszent-apátfalvi szakaszon a csatornázással belvízmentesített terület újra osztályozásának foganatosítását és e munkálat teljesítésére 11 tagú küldöttséget választottak, melynek elnöke Garzó Imre, tagjai pedig: Macey Lajos, Albertényi Antal, Wimmer Károly, Szeder János, Dáni József, Bánffy Gyula, Dobosy Lajos, Novák József, Balogh János, Székács István és Salacs Ferenc.

Elfogadták az összes előterjesztett belvíz-csatorna terveket.

Letárgyalták a jövő évi költségvetést, mely szerint 1897-ben a tökéltörlesztés 668. 200 frt, a kezelési költség pedig 212,266 frt, 84 kr. lesz, mely utóbbi összegből 52910 frt belvízmentesítésre esik.

A tisztviselői társulat közgyűlésére kiküldettek: Fekete Márton, Havári Dániel, Novák József és Garzó Imre.

Végül megválasztották központi választmányi tagokul: Károlyi Imre grótot és Lukács Istvánt.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. október 18.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr. főispán, a f. hó 16-án, a reggeli vonattal Budapestre utazott, honnan ma várják haza Szentesre.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 19-én, holnap délelőtt 10 órákor rendes évnegyedes közgyűlést tart. E közgyűlésen hirdetik ki, az új országgyűlést november 23-ra összehívó legfelsőbb királyi meghívó levelet is.

— **Jung püspök Szentesen.** Jung János váci felszentelt püspök, kít vármegyénkhez annyiban kötnék ifjúkori emlékek, mert hogy mintegy 25 év előtt Csongrádon volt káplán, a f. hó 16-án, pénteken, a délután 6 órai vonattal, Vásárhely felől Szentesre érkezett, hol a pályaudvaron, nagyszámú közönség élén, Csongrádvármegye közönsége névben Csató Zsigmond dr. alispán, Szentes nevében Novobáczky Győző tanácsnok s a katolikus egyház nevében Aradi Kálmán egyháztanácseli elnök üdvözlötték ünnepiesen, mire a kiténő vendég meghatottan felelt s aztán a város négyes fogatán a parochiára hajtattott, hol Ulár István dr. apátplebánus vendége volt. A püspök tegnap a bérálás szentségét osztotta ki a híveknek s aztán Szentesről, hasonló célból Szolnokra utazott.

— **Választási mozgalmak.** Akár mint aggódjék is a szeretetelmű(?) Szentesi Lap a mi lábunk épségén: már csak beszámolunk híven és következetesen a megyében folyó választási mozgalmakról, miknek különben nem mutatkozik sehol valami nagyobb hullámverésük. Szinte elmondhatnók a stereotíp kiszólást: a vármegyében minden csendes. Szentesen, úgy iátszik Ugron-párti és szocial-demokrata mérkőzés lesz, Csongrádon még ez se, mert a néppárt nem kap jelöllet, Hock János ott legfőkébb önjelölt lehetne, a függetlenségi 48-asok pedig sokkal kevesebben vannak, semhogy a győzelem halvány kilátásával bár akcióba léphetnének. Így valószínű, hogy Gajáry Ödön egyhangúlag lesz megválasztva. A tápéi kerületben Enyedi Lu-

— És képzeld, vágott bele az anyja; még engem okozott az a gaz náció, azt mondták, hogy nagyon rosszul bántam a menyemmel. Pedig egész villag láthatta, hogy a kovács miatt történt.

— Azért talán, mert kaputos ember, szólt az öreg. Mintha bizony te nem érnél annyit, mint amaz.

Andrisral forgott a világ. Egy pillanat alatt átérezte a megcsalt szerelem keserűségét, az édes szabadság üdvösségét, hogy hiszen most már nem áll útjában semmi, hogy Lidikével boldog lehessen — s egyszeriben katonás haragra gyűlt, hogy mért is nem tudta meg annak az okos Marisnak az életvelóságát már régen?...

Érzéseinek ezt az első viharát már épen valami nagyon hangos és nagyon cifra mondásban akarta szabadjára eresztetni, mikor az apja úgy odavetette:

— Épen félesztendeje, hogy meg is esküdt a Janossal.

Erre Andrisnál megeredt a zápor. A tagbaszakadt, világlátott, katonaviselt ember sirvasfakadt: hogy ime kárba vesztett az a lelkiismeretfurdalás, amit boszniai szerelme miatt érzett; hiába tartotta épségben az itthoni esküt, mikor a párja már rég meg-

kés szabadelvű jelölt ma indul programm beszéd-tartásra. Ma ugyanis Dorosmani bent és a tanyák közt volt, aztán sorra látogatja a községeket. Ellenjelöltje — legalább komolyan számbavehető még nincsen. Szegváron a Kossuth-párti Helfi Ignác s vagy Novák József vagy Illés Jenő szabadelvű pártiak közt lesz a mérkőzés.

— **A titkos rendőrök.** Biz ez nálunk történt Szentesen. A szinkör megtelt egészen. Az állóhelyen nagy volt a szorongás, különösen a szép Berkecz Viktor körül, akit csak a kedvese, Tóth Szilveszter hatalmas alkata volt képes megkímélni attól, hogy az iránta szerelmere lobbánok lábtaposó udvarlását közelebről meg ne ismerje. Két legényt különösen bosszantott a Kátaai Tóth Szilveszter szerencséje s el is határozta, hogy elhalássza az orra elől a szép leányt.

Ahogy a legény a lányal előadás végeztével haza ballagott, a másik kettő utánuk sompolygott és mikor Berkecz Viktor szobájában kialudt a lámpavilág, rajuk kopogtattak, követelvé, hogy nyissanak ajtót.

— Nem nyitjuk ki; hangzott bentről.

— A törvény nevében. Titkos rendőrök vagyunk! sürgették a vetyélytársak.

Az ajtó kinyitotta a két legény a sötétben elvezette a leányt. Az utcán előbb pénz követeltek tőle váltásul; majd hogy azt nem adott: beérték a csokijával.

Most aztán megadták a titkos rendőrség és a csok árát. A szegedi törvényszék magánlak és személyes szabadság megsértése miatt 6-6 havi fogházra ítélték őket.

— **Szociálista pártgyűlés.** A úgynevezett szociál-demokrata párt, mint erről már hirt adtunk, Pfeifer Sándort léptette fel Szentesen képviselőjelöltnek s e végből Arvai Sándor és társai szentesi munkások pártgyűlések tarthatására kérték hatósági engedélyt. A polgármester az engedélyt megadta és a párt ma délután 1 órakor tartja első gyűlését a vásártéren; míg Pfeifer Sándor a programbeszédjét a f. hó 27-én tartandó pártgyűlésen mondja el.

— **Bosszantó vonatkések.** A dögöltt vascsikó szomorú korszaka kezd felújulni a mi helyi érdekű vasúti közlekedésünkben, mikor az okon döcögtek be nagykésőn az egyes állomásokra a vonatok, ha ugyan egyáltalán bedöcögtek, merthogy kenderhámot kellett vetni a Toldi éhenvesszt lovala is rossz bórben vetétkedő vascsikóra, helyesebben szólva, kócmadzaggal kötözgettek össze a kis kávépörkölő lokomotív egymástól elkivánczó vasrészeit. Különösen feltűnt már, hogy éppen a Szolnok felől — menetrend szerint — délután 4 órára Szentesre érkező hivatott vonat, mely a hírlap-postát is hozza, késik meg jó idő óta nap-napra annyira, hogy megcsik, miszerint az újságot a közönség este helyett csak másnap kapja kézhez. Hogy pedig ez — különösen most, mikor mindenki lesi a választási előkészületek híreit, — milyen bosszantó: talán mondanunk se kell. Mi igaz a dologban: nem tudjuk. De úgy hallottuk, hogy e feltűnő és bosszantó késések oka, a jelzett vonatot kísérő személyzetben van. Mindenesetre felhívjuk erre az állomásfőnök figyelmét, hogy — ha lehet — segítsen valamilyen módon ezen a bajon.

— **Ismét veszett eb.** A közönség nem képes megnyugodni a sok igazolástól, mibe a

veszett ebek garázdálkodásainak fel-felmerülő hírei ejtik. A hatósági óvintézkedések, hogy az ebek megkötvé tartandók, semmiesek bizonyulnak a veszedelmek szemben. A tegnapi napon is agyonverték a kisérben Kamassz Gergely és Lantos György egy veszettésgyanús ebet, azonban, mire a gonosz jószágot kipusztíthatták, az már szél-tében garázdálkodott és több sertést és ebet megmárt. A veszedelem biztos elhárítása okán mégis csak legcélszerűbb volna gyökeres óvintézkedést fogantatni és az egész határbeli ebállományt kipusztítani, mielőtt tömegesen fordulnának elő közveszélyes ebmarások.

— **Az eladott nyáj.** Az összes választási hírek közt, miket pedig most özőnével termel a napisajtó, kétségkívül egyik legszenzációsabb, az Ugronista »Magyarország« f. hó 17-ki számának az az újdonsága, hogy a tápéi kerület függetlenségi és 48-as pártja, Sima Ferenc indítványára egyhangulag Asbóth Jánost, a fiatal nemzedék egyik leg-hívatottabb tagját kiáltotta ki képviselőjelöltnek — *Ugronista programmal.* A politikai cédaságnak alig képzelhetjük hitványabb fajtáját: ennél az egyhangú jelölésnél, mely függetlenségi zászló alá eszmései a Hentziszobor megkiszorozóját. Ugy látszik, Csongrádvármegyében még mindig kerül elő a nyáj; mert a jelölés története az, hogy Budapestről a napokban 1000 frrt érkezett Szentesre egy korteshez azzal az utasítással, hogy e pénzen szedelőzködjenek össze a tápéi kerületből egy küldöttség, felajánlani ezt a jelöltséget. A nyáj beharapott a kövér elecségre és a f. hó 15-én este, a bizony isten 48-as tábor, élén a megyebeli vezérrel már Szegeden tartott jelölő lakomát.

— **Népfelkelők figyelmébe.** Hirt adtunk róla lapunk legutóbbi számban, hogy az orsz. képviselő-választásokra való tekintettel a közös hadsergbeliek és a honvédség kötelekékbe tartozók ez évi okt. 15 és november 6-ka közé eső ellenőrzési szemléje az idénre véglegesen, a népfelkelők pedig csupán a választási mozgalmak idejére elmaradnak. Most figyelmébe kívánjuk ajánlani a népfelkelőknek a — lapunk mai számának egyik hirdetésében levő azt a körülményt, hogy részükre ez ellenőrzési szemlék november 14-től 18-ig tartanak meg.

— **Mikor választ Csongrád?** Csongrádon a központi választmány, a f. hó 16-án megtartott ülésében tette meg az orsz. képviselő-választásra vonatkozó összes intézkedéseket, magát a választást a f. hó 28-ra tűzvé ki. Választási elnöknek Ujhelyi Nándort, helyettes-elnöknek Szabó Imrét, jegyzőknek Söhlly Gyulát és Holczer Adolfot választották meg; szavazatszedő küldöttségi tagoknak pedig: Réti Ernőt és Máté Gyulát.

— **Eljegyzés.** Szilágyi Mihály nagykirályi községi elemi népisk. tanító a f. hó 14-én jegyezte el magának Szabó Erzsike kisasszonyt, Szabó Lajos ref. tanító kedves leányát.

— **Épület-rongálók.** A házépítetők rémei nálunk azok a nevezetlen utcai suhancok, akik erőszakosan rongálják meg jártukban-keltükben az új vakolatokat, sőt leverik — ahol csak szeret éjthetik, a házak falát. Egy ilyen suhancot csak a napokban értek tetten és jelentettek fel a rendőrségnek; hol azonban most újabb brutális házrongálás panaszja merült fel. Okos dolog volna, ha az

ilyes hitványság tettese megkerül, vagy 25-öt csapatni rá, hadd menjen el aztánra a kedve az ilyen ripakösködéstől.

— **A tápéi gyékény és a kormány.** A kis tiszparti Tápén, melynek dolgos népe a magyar gyékényipart megteremtette, okosat gondolt a képviselőtestület a gyékényiparának föllendítésére. Meg is érdemli a község népe a támogatást, mert a munkájával becsületet szerzett magának. Semhol jobb minőségű gyékényt nem csinálnak. Eddig jobbadan csak a piacra dolgoztak, megrendelőik csak magánosok voltak. Sem a kormány, sem más hatóságok nem támogatták a kis szorgos község iparát. Most az a tervük, hogy föllirnak a kormányhoz, azt kérve, hogy az állam gyékényszükségletét a tápéi gyékényipacról szerezze be. Ezzel, a község érdekére igen fontos ügygyel a képviselőtestület a f. hó 15-én tartott közgyűlésén foglalkozott. Ezenkívül kéri fogja a kormánytól a község, hogy egy artzi kótát fúrjanak neki az állam költségén.

— **Leletlenség.** Szinte vérilázító leletlenség az, melynek a következőkben kaptuk híret: Somodi István és neje, a f. hó 11-én este felé a dónati 79 sz. tanyájukra köcsiztek ki, mikor az 57 sz. tanyából, mely Töröcsik Jánosé, a tanyai eb a lovakra rohan s azokat annyira marta, vadította, hogy a kocsirúd eltörtött, az egyik lovat megsebesítette, a kocsit felborult s maga alá szoritotta a házaspárt is. Kutyájának ezt a dühbögését pedig leletlensé nyugalommal szemlélt a kint levő Töröcsik, a nélkül, hogy a zaklattott Somodiéknek segítségükre sietett volna, kiket aztán Dósa Antal (Dónát 93) és Racz András (Dónát 80) gazdák, valamint Farkas Sándor és Aradi László szabadították ki veszedelmes helyzetükből. A kutyója heccelődésében kedvét lelő Töröcsikre felhívjuk a rendőrség figyelmét.

— **Vásár.** Mezőtúron okt. 31-én és november 1-én lesz az idei őszi országos vásár megtartva, melyre azonban — a mindenféle urlakodó sertésveszre való tekintettel — a sertés-felhajtás tilos.

— **»Ifjúkor«** című hetilap indult meg a fővárosban. Tarcacikkében Bodnár Zsigmond hirdeti, hogy olyan az ember, a milyen az olvasmánya; ehhez képest a 14-18 éves serdülőknek szánt lap nemes szórakozást és sokoldalú hasznos felvilágosítást nyújt. Szerkesztője Bokor Sándor (Mária utca 23 sz.); munkatársai jó paedagógusok és kedvelt írók; negyedévi 1 frrt 50 kr. előfizetési árárt annyit jót nyújt, hogy az ifjúságnak föltétlenül ajánljuk.

* **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál,** a torok és a lélegzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellpasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesen gyógyfűszerüzletben. F6- és széküldési raktár: Egger A. fia! Nádor gyógyszerháza Budapesten Váci körút 17. 3

Irodalom.

Elszállt a fecske, el a golya itt az ős! Valóban bármilyen szép napokat élünk, mégis rohamosan haladunk a tél felé. S ilyenkor egy jó könyv egy jó újság. A »Képes Családi Lapok« már 18 év óta raszorgal alá, hogy a kandalló pattogó tűzénél kedvvel olvassák, mert a jó írók egész serege írja e lapba a regényeket, elbeszéléseket, rajzokat, humoreszkeket, költeményeket és divat lapja mint külön melléklet hasznos szolgálatot tesz a hölgyeknek. A »Képes Családi Lapok« jóság, tartalmas

sága dacára olcsó újság is. Előfizetési ára egész évre 6 frt; félévre 3 frt; negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelhető kiadóhivatalában Budapest Vadász-utca 14. szám, saját házában.

A Magyar nemzet története. A Lampel R.-féle (Vodliáner J.-és fia) budapesti kiadócégg által kiadott milleniumi Magyar nemzet történet-éből Szalay József után Baróti Lajos dr. jeles történetrónk által dolgozva, most érkezett hozzánk a 47-ik füzet. Ez még mindig a Rudolf király alatt lefolyt nagy háboruskodásnak eseményekben dúsgazdag képeit mutatja be és különösen érdekes az a fejezete, mely a protestántizmusnak magyarországi elterjedésével foglalkozik. Külön képmel- léklete is igen határos. Ma darász Vik- tor festménye után azt a jelenetet ábrázolja, mikor Izabella királyné Szulejman török császár követét fogadja. A szöveg közé illesztett kisebb- nagyobb illusztrációk a régi magyar erődített városok képeinek egész sorából állanak; azok mellett pedig egykori arcképek teszik fölülte érdekessé e füzetet is. Ez illusztrációk a követ- kezők: Nagyvárad ostroma 1598-ban; Buda- ostroma 1598; Schwarzenberg Adolf arcképe; a kanizsai és bacsói árulók kivégezése 1601-ben; Kanizsa ostroma 1601-ben, Buda és Pest ostroma 1602-ben; Győr ostromvétele reliefképpben; Szegedi Kis István arcképe; Rudolf király meliszobra; Illéshazy István alá- írása; Belgiojoso Barbiano Jakab kassai kapitány arcképe; Bocskay István arcképe; huszár és hajdú a XVII. századból; Kassa város a XVIII. században.

CSARNOK.

Az én jelöltségem.

— Igaz történet. —

Azt hiszem, nem sokat kell bizonyít- gatnom, hogy nem vagyok kapitalista. (Aki netalán mégis gyanúsítana, hogy de bizony az vagyok, azt röviden csak arra kérem, méltóztassék megnézni a Budapesti Közlönyt. Annak az árverési hirdetései közt okvetlenül megtalálja a nevemet.)

Annyira nem vagyok kapitalista, hogy a multkor, szeptember utolsó napjainak egyi- kén ép azon tündöttem, hogy hol az ördögbe pumpolhatnék hamarosan ötven forintot, amelyre igazán ehető szükségem volt, mert megígértém a szöke Fridának, — (hisz tisz- ták tudni, a szöke Frida), — hogy estére vele vacsorázom.

Miért ötven forint? Mert Frida, ezt tapasztalásból tudom, igen egészséges, sőt mondhatnám túlságosan egészséges étvágy- gal van megáldva, olyannyira, hogy ötven forint neki egyszerűen blitri.

Minék himcznék-hámoznék és minék mondanám el a részleteket; de mikve, Mari néni, a takarítónóm megbízást kapott, hogy az arany órámat sziveskedjék elhelyezni abban a jótékony intézetben, mely engem már oly sokszor kiségitett idült pillanatnyi pénzszavaramból.

Az öt ropogós tizes ott fektüd előttem és én írné akartam a szöke Fridának: »Agyal, el ne feledd a rendez-vous! — mikor Mari néni egyszerre csak bejön a szobamba és azt mondja:

— Öt úr van odakint!

— Árverési hiénák! — szóltam hatá- rozott hangon és gyorsan megnéztem az elő- jegyzési naplóm, hogy erre a napra mi- csoda árverés van kitűzve nálam.

Nem volt . . .

S nekem eszembe is jutott:

— Hopp! Hiszen most délután van, délután pedig nem szokás árverezni! . . . Mari néni — kérdeztem aztán, — becsületes képe van annak az öt embernek? Nem úgy néznek ki, mintha hitelezők volnának?

— Nem!

— No akkor eressze be őket!

Az öt úr belépett. Csudálkozva láttam, hogy mind az öt fekete kabátban van és mind az ötnek az arca fölülte ünnepléses.

Bejövén pedig az ajtómon, nem azt mondták, hogy jó napot, ordítózni kezdtek:

— Eljen! . . . Éééé!jeen:

Némi aggodalmaim kezdtek támadni. Hátha ezek a bolondok a Lipótmezőről sza- badultak ki? De nem sok időm maradt a gondolkodásra, mert az öt úr félkörbe állt, egyikük pedig előlépett és megköszörülvén torkát, rövid, de lelkes beszédet intézett hoz- zám, melyből több, rám nézve részint meg- lepő, részint megtisztelő tény derült ki, u. m.

1. hogy én kitűnő hazafi vagyok, aki- nek hivatása, hogy a haza javára működjem;

2. hogy ma, amidőn a választási moz- galmak immár magasán hullámanak, nekem is ki kell lépnem a küzdőtérré és

3. hogy a konokegyházi kerület őszinte bizalommal viseltetvén úgy multam, mint je- lenem és jövőm iránt, fölveti a kérdést, haj- landó vagyok-e föllépni?

Meghatottságomban nem tudtam szó- hoz jutni. Egy könyvet morzsoltam szét mun- kában megöszült ujaimmal s aztán — mint az ünneplé férfiak szoktak — sorra kezét szoritottam a küldöttség tagjainak mind- egyikével.

A szónok, akiről csakhamar azt is megtudtam, hogy Réz Andrásnak hívják, megkérdezte:

— Hát el is tetszik fogadni: nagysá- gos úr? Hajlandó föllépni?

Őszintén feleltem:

— Barátom, Magyarországon mindenki hajlandó föllépi. Csak ép én ne legyek haj- landó?

— Tehát igen?

— Tehát igen!

— Éééé!jeen! Éééé!jeen!

— Es micsoda programmal tetsze- nek? — kérdezte a deputáció szónoka.

— Micsoda programmal? Óh kérem, az nekem teljesen mindegy! Válasszanak önök saját ízlésük szerint. Meghajlok választóim akarata előtt.

Gondolom, ez elég szépcen volt mondva. A küldöttségi tagok össze is néztek, mintha azt akarták volna egymásnak mondani:

— No, ez már értelmes ember!

Hosszas tanácskozás után abban álla- podtunk meg, hogy függetlenségi program- mal fogok föllépni.

Természetes, hogy a tanácskozást az- zal fejeztem be:

— Uraim, legyen szerencsém ma este vacsorára!

Mily böles dolog volt, hogy az órára jelzőlog-kölcsönt vettem föl. A manó hitte volna még akkor, hogy azt a pénzt nem a szöke Frida fogja bevacsorálni, hanem tisz- telt polgártársaim!

A »Zenélő lámpáüveghez« címzett ven- déglöbe vittem el a küldöttséget. Köztünk legyen mondva, t. választóim nagyon jó gyö- mornak örvendtek.

— Mily szerencse, — gondoltam, — hogy ezek székelygulyással is beérik és nem kérnek szarvasgombát, vagy strassbourgi pás- tétomot!

Nem, nem, ők a kvalitás dolgában sze- rények voltak. De ami a mennyiséget illeti! Három székelygulyást és két túrós csuszát

pakkolt be mindegyikük és bort, bort annyit, hogy a vendéglősnék bizonyára gyorsan le kellett mennie a pincébe, hogy hamarosan gyártsion még vagy egy akónyi készletet.

De hát nem sajnáltam tőlük, igazán nem. Megittam velük a brudert és eléréke- nyülten mondtam nekik:

— Vigyétek haza vízdözletemet a vá- lasztóimnak! Mielőbbi visszontlátásra!

Mánsnap megtudtam, hogy a konokegy- házi kerület — nem is létezik.

Egy pár svihák becsapott.

KÖZGAZDASÁG.

A takarmány befolyása a szalonnára.

Régi dolog és el nem vitatható, hogy a disznók hizlalásánál használni szokott takarmány nem csupán a szalonna izére, de annak egyébb tulajdonságaira is lényegesen befolyást gyakorol. Mindenki tudja, aki csak egyszer megpróbálta is, a makkon hizlalt sertés szalonnya egész más izü, miut a kukoricán hizlalt sertésé. Sőt az árpa és kukorica hizlalás közt is megtaláljuk a különbséget, ha a szalonna izén nem is, de a milyenségén. Még szembeötlőbb a szalonna milyensége azon sertésekéknél, amelyek általán- ban vérrrel, hussal és ilyen egyébb hulladékkal táplalkoztak. Míg ugyanis az egyik fajta takar- many laza, puha szalonnatieredményez, mind- amellet kevesebb zsirtartalommal, addig a más- dik keményebb, zsirosabb s a nyarban mégis tartosabb szalonát állit elő. Mint hizlalo-takar- manyt, amely a szalonna sajátosságait körül- belül egyformán adja, említhetjük a rozsdarát, az árpat és a kukoricát.

Az árpadara a legkeményebb szalonnat eredményezi s a mellett a legjobb hizlalo takar- many, mivel mintegy 200 kiló árpadara 50 kiló élő sulyt nevel. A kukorica azonban nagyobb zsirtartalmánál fogva áll a hizlalo takar- manyok közt az első helyen, mert míg a rozsban csak 2 százalék, az árpában 2 és fél százalék zsirtartalom van, addig a kékorica- ban 6 és fél százalék. De mas a kukorica zsirtartalma egészen, mint a többi takar- manyoké s épen ezért használjuk is általánosan mint főtakarmanyt az ókszerű sertéshizlalásnál. A szalonna lazagasa vagy keménysege, zsiro- sabb vagy kevésbé zsiros mivolta egyébirant függ a gyorsabb, vagy lassabb hizlalatól is s a ki magának izes és egyébb sajátjságaiban is megfelelő szalonát akar előállitani, ne siesse el a hizlalást és használja hozzá a legelőnyö- sebb két takarmánytélét, az árpat és kukoricát.

Népesedési mozgalom.

(1896. október 10—17-ig.)

Születtek: Széll Antal, Molnár Farkas Jenő, Bimbó Eszter, Patai Szabó Eszter, Né- gyesi Ferenc, Mecs Balogh Imre, Szabó Jó- zsef, Halász Szabó Klára, Balog Margit, Vas Erzsébet, Somodi Julianna, Czibus Balint, Ve- cseri Mária, Sipos Margit, Mucsi Mária, Kunos András, Botos Sándor, Mészáros József, Bodor Imre, Molnár Lidia, Kréter Kálmán József, Kis Terézia, Gyarmati Imre, Czuczai János, Balog Terézia.

Elhaltak: Wolf Regina, 16 napos, szü- letési gyengeség. Kuczora Mihály, 7 napos, születési gyengeség. Wolf Eszter, 17 napos, születési gyengeség. Torda Mária, 51 éves, méhrák. Pálfi Balint, 73 éves, aggkór. Gilicze Zsuzsanna, egy hónapos, születési gyengeség. Czakó Ignác, 19 éves, véletlen halál. Tóth Mária, 2 hónapos, rángöröcs. Pataki Erzsébet, 76 éves, bélguyulladás. Tar Alajos Péter, 3 hónapos, bélhurut. Virágos Kis Erzsébet, 79 éves, aggkór. Hajdú Anna, 41 éves, agyszél- hűdés.

Házasságra léptek: Nagy Sándor Gombos Mariával. Lakos Balint Szakál Etelkával. Albert Áron Földvári Nagy Teréziával. Bor- bély Lajos Fabián Teréziával.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1896. május 1-től.)

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 30 p., 9 óra 40 p. reggel, 3 óra 15 p., 5 óra 45 p. délután, 7 ó. 5 p. este, 11 órák éjjel.
Szolnokra érkezik 11 óra 21 p. délelőtt, 12 óra 21 p. délután, 6 óra 52 p., 9 óra 02 p., 10 óra 13 p. este, 3 órák éjjel.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 2 ó. 24 p., 3 ó. 37 p. éjjel, 5 óra kor, 8 óra 39 p. reggel, 3 óra 35 p., 4 óra 43 p. délután.
Budapestre érkezik 5 óra 45 p., 7 órák, 9 óra 15 p. reggel, 12 ó. délbe, 6 óra 20 p., 8 óra 10 perc este.

Szolnok—H.-M.—Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 percek éjjel, 11 óra 49 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 35 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 54 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 50 délután és 7 óra 33 p. este.
Tökérről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 22 p. délután és 8 órák este.
Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 53 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 5 órák délután.
Szegeváról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 32 p. délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 08 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 37 p. délelőtt és 7 órák este.

H.-M.—Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 17 p. éjjel.
Szegeváról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 40 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 órák éjjel.
Szentesről indul 6 óra 05 p. reggel, 11 óra 30 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérről indul 6 óra 39 p. reggel, 12 óra 06 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 21 p. reggel, 12 óra 49 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földváról indul 8 óra 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 55 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 órák délelőtt, 3 óra 44 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről indul 3 ó. 45 p. éjjel, 5 óra 55 p. reggel, 10 óra 25 p. délelőtt, 3 órák délután, 6 óra 40 p. este.
Algyőről indul 4 óra 03 p. éjjel, 6 óra 23 reggel, 10 óra 39 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 06 p. este.
Vásárhelyre érkezik 4 óra 39 p. éjjel, 6 ó. 59 p. reggel, 11 órák délelőtt, 3 ó. 46 p. délután, 7 óra 50 p. este.
Vásárhelyről indul 4 óra 44 p. éjjel, 11 óra 04 p. délelőtt, 7 óra 22 p. este.
Orosházáról indul 5 óra 39 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 9 óra 38 p. éjjel.
B.-Csabára érkezik 6 óra 36 reggel, 12 óra 49 p. délután, 11 óra 10 p. éjjel.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 42 p. éjjel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 22 p. este.
Orosházáról indul 5 óra 48 p. reggel, 3 óra 10 p. délután, 8 óra 32 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 53 p. reggel, 3 óra 55 p. délután, 9 óra 21 p. éjjel.
Vásárhelyről indul 7 órák reggel, 11 óra 01 p. délelőtt, 4 órák délután, 7 óra 51 p., 9 óra 26 p. este.
Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó. 33 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 8 óra 33 p., 10 ó. 02 p. éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó. 46 p. délelőtt, 4 óra 35 p. délután, 8 óra 56 p., 10 ó. 20 p. éjjel.

Csongrád—Félegyház—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 1 ó. 55 p. d. u. Félegyházra érkezik 11 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 19 p. d. u., 4 ó. 52 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 53 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 órák d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházra érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 2 ó. 45 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 30 p. este.

Félegyháza—Budapest.

Félegyházról indul 11 ó. 6 p. d. e., 2 ó. 55 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 50 p. este.

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 2 óra 30 perc délután, 4 óra 35 perc délután.
Félegyházra érkezik 12 óra 11 perc délután, 4 óra 51 perc délután, 8 óra 15 perc este.

Nyílttér.

Grünvald Gizella ipartanítóné

I. tized 477. házszám alatt; előnyös feltételek mellett tanít leánykakat kézimunkára és elvállal disz-kézimunkák elkészítését is a legszebb kivitelben. 3—3

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENC.

Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

249 nf. 96. sz.

Hirdetmény.

Mely szerint a honvédelmi miniszter ur ó nagyméltósága a népfelkelési ellenőrzési szemlére való jelentkezéseket 60742. IV. 96. sz. rendeletével f. hó 15 től bezárólag f. évi november hó 10-ig beszüntette. Egyidejűleg az 5-ik népfelkelő-járás tek. Parancsnokság 845. sz. újabb megkeresése folytán értesítettnek mindazon népfelkelő-kötelesek, kik a f. hó 30-ig tartandó ellenőrzési szemlére hirdetményileg felhívtak, hogy arra: folyó évi november hó 14-től 18-ig ugyanazon hirdetmény sorrendje szerint tartoznak megjelenni.

Kelt Szentesen, 1896. okt. 14.

Dr. Lakos Imre,
h. főjegyző.

3—1

Értesítés.

Alólírott tisztelettel tudatom, hogy Szegeden, a m. kir. állami bábaképző-intézetnél a szülésznői vizsgát jó sikerrel tettem le, — s e téren működésemet megkezdem. Kérem a t. szülők szives pártfogását.

Szentes, 1896. okt. hó.

Tisztelettel:

Özv. Vass Józsefné.

okleveles szülésznő.

Lakás: I. t. 290. sz. 3—1

Képviselőségek

és

ügynökségek

törvényesen megengedett

== SORSJEGYEKNEK ==

havi részletfizetésre

való eladására

betölthetők egy elsőrangú bank-háznál (részvénytársaság) magas jutalék és fixum mellett.

Ajánlatok „Kiváló erő” jelige alatt

ECKSTEIN BERNÁT

hirdetési irodájába

Budapest, Földútca 4. sz. intézőndök.

3—1

Felhívás.

Az izr. hitközség adófizető tagjai felhívatnak, hogy esedékessé vált hitközségi adójukat f. hó 24-ig annyi inkább befizessék, mivel ellenkező esetben ellenük a harmadfokú végrehajtás fog foganatosítani, és a lefoglalt zálogtárgyak el fognak árvereztetni.

Szentesen, 1896. okt. 16.

Az izr. hitközség elöljárósága.

Pártoljuk a kitünő hatású erdélyi ásványvizeket! 10—10

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

„Livia“ forrás-viz. HAZAISELTSERS!
2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti

VASAS-VIZ. „Széchenyi“
2 liter 30 kr., 1 liter 21 kr., 1/2 liter 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“

országos ásványvíz-raktára: BUDAPEST, Aradi-utca 58. szám.

Telefonnál csak a szám 25 - 15 kérendő.

Szentesi főraktár: BUDAY és HORVATH cégnél.

Kapható Mindenütt. — A jövedelem jótékony-célra megy.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden ueme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen véde.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6 sz.

legújabb javított rendszerű tizedes, százasos és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyár-tására.

Valódi TOKAJI ASZTALI BOR

zárt palackokban

literenként 50 krért

kapható:

Kronstein József üzletében,
Kossuth-utca (Oblat-féle ház.) 3-2

Zongora-tanítás.

Özv. Rostás Ferencné Kovács Mária zongora-leckék adására vállalkozik saját lakásán, Kurcpartai - utca 17. szám, Bartha ános-féle házban. 3-3

Ringvald Sándornak

IV. tized 277. számú háza, mely áll 3 szoba, konyha, pince, éléskamra és több mellékhelyiségből — elköltözés miatt — kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezni lehet Dózsa Károly m. hivatalnokkal. 3-2

13198 896.

(Songrádvármegye alispánjától)

Pályázati hirdetés.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben levő s évi 700 ft fizetéssel egybekötött birtoknyilván-tartói állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen tisztí állást elnyerni kívánják, hogy magaviseletüket és képesítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi október hó 31-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyujtsák be.

Szentes, 1896. okt. 10.

Dr. Csató Zsigmond.

3-2

alispán.

3974 tk. 1896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telek-nyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Köhm Géza és a csongrádmegyei takarékpénztár* végrehajthatónak *Weisz Róza Weisz Fülöpé* végrehajtható szervenő elleni 275 és 950 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. bíróóság) területén lévő, Szentes községben fekvő a szentesi 1693. sz. tjkben A + 2246. rsz. a foglalt ház és udvarra az árverés 1120 ft utóajánlati árban elrendelte és nagy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi október hó 27-ik napján d. e. 9 órakor, ezen telek. hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Szentesen, 1896. évi szept. hó 21-én. A szentesi kir. járásbíróóság mint telek-nyvi hatóság.

KATRICS, kir. aljbíró.

Főnyeremény esetleg 500.000 márká.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekert az állam kezéskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény-esélyeiben való részvételre, melyben **10 millió 746,990 márkát biztosan nyerni kell.**

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, mely tervszerűen csupán **112.000** sorsjegyet tartalmaz, a következők: 18-4

A legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márká.

Díj	300,000 márká	46 nyeremény . . .	a 5000 márká
1 nyeremény . . .	a 200,000	106	a 3000
1	100,000	206	a 2000
2	75,000	782	a 1000
1	70,000	1348	a 400
1	65,000	42	a 300
1	60,000	138	a 200 és 150
1	55,000	35327	a 150
2	50,000	8961	a 134, 104 és 100
3	40,000	9249	a 73, 45 és 21
1	20,000		
21	10,000		
		összesen:	56,240 nyeremény,

melyek néhány hónap alatt, **hét** osztályban **biztosan** eldöntetnek. Az első osztályú főnyeremény 50,000 márká, mely a második osztályban 55,000 márká, a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000 a hatodikban 75,000, a hetedikben 200,000 márkára emelkedik és a díjjal, 300,000 márkával együtt esetleg 500,000 márkát tehet ki.

Az első húzásra, mely hatóságilag megállapítottat: egy egész eredeti sorsjegy ára csak **3 ft 50 kr.**
egy fél „ „ „ „ „ **1 „ 75 „**
egy negyed „ „ „ „ „ **— „ 90 „**

A következő osztályokért való befizetések, valamint a pontos nyeremény-jegyzék tekintetében a hivatalos és államcímrel ellátott sorsolási tervét, melyet kívánatra díjtalan és portmentesen előre megküldök.

Minden résztvevőnek azonnal a megtörtént húzás után, külön felhívás nélkül megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeremények kifizetése és szétküldése, közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, teljes értékben és a legnagyobb titoktartás mellett.

==== Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérek eszközölni. ====

Megrendelésekkel tehát mindenki, a közeli húzásra való tekintettel azonnal, de legkésőbb

f. évi október 29-ig bizalommal forduljon:

Heckscher József bank- és váltó-üzletéhez, Hamburgban.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos kiváló gyors hatású a test bármilyen csúzos bántalmi, u. m.: **köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapest: **Török József** úr gyógyszer-tárában király-utca 12. és **Dr. Egger A.** úr gyógyszer-tárában váci-körút 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő:

VIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-UJHELY, 80. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Szentesen: **Gömbös László** úr gyógyszer-tárában.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE“ KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMERLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
készen van — 50 kottól
aranyszegélyű — 1 fittól
fűzős 100 darab

Keresztelői
Ejegyzési kártyák
időse kinttől

RAKTÁRON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ-
C Z É D U L Á K
JUTÁNYOS ÁRBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORÍTÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

Menyegzői
Báti meghívók, Cinczrendek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás
Diszmunkák
tebb szimnyemásban is

GYÁSZJELENTÉSEK
GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE“
SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.